7/3190

T.C.
BAŞBAKANLIK

SAYI : B.02.1.HM.0.DEİ.02.00/3000 13.09.04* 56785
KONU : Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
GENEL SEKRETERLİĞİNE

İLGİ : 21 Temmuz 2004 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.000.02-6502 sayılı yazınız.

Ardahan Milletvekili Sayın Ensar Öğüt tarafından tevcih edilen yazılı soru önergesine ilişkin Hazine Müsteşarlığınca hazırlanan cevap metni ekte yer almaktadır.

Bilgileri ile gereğini arz ederim.

Ali BABACAN
Devlet Bakanı

EKLER:
EK-1 : Yazı (1 adet-3 sayfa)

DAĞITIM:
BİLGİ:
Başbakanlığa

Dış Ekonomik İlişkiler Genel Müdürlüğü
İsmet İnönü Bulvarı No.36 06510 Balgat/Ankara Tel: 0 (312) 204 65 06 Fax: 0 (312) 212 85 50

7/3190

ARDAHAN MİLLETVEKİLİ SAYIN ENSAR ÖĞÜT TARAFINDAN VERİLEN SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN HAZİNE MÜSTEŞARLIĞINCA HAZIRLANAN CEVAP METNİ

SORU 1) IMF'nin Türkiye'ye açmış olduğu kredi faiz oranlarıyla ilgili basında ve kamuoyunda çeşitli spekülasyonlar vardır. IMF ve diğer ülkelerden alınan kredilerin nominal faiz oranlarını ayrıntılı olarak açıklar mısınız?

CEVAP 1) IMF ve diğer ülkelerden alınan kredilerin faiz oranları aşağıda yer almaktadır:

A. IMF'nin Stand-By Düzenlemesi Kapsamında Kaynak Kullanan Üye Ülkelere Uyguladığı Faiz Oranı

IMF, Stand-By Düzenlemesi kapsamında kaynak kullandırdığı ülkelere uyguladığı faiz oranını kullanılan kaynağı ülke kotasıyla ilişkilendirmek suretiyle belirlemektedir. Bu çerçevede kullanılan kaynağın üye ülke kotasının;

%200'üne kadarki kısmı için ..... Ayarlanmış Oran
%200-300'ü arasındaki kısım için ..... Ayarlanmış Oran + 100 baz puan
%300'ünden fazla olan kısım için ..... Ayarlanmış Oran + 200 baz puan

uygulanmaktadır. Bu uygulama 28 Kasım 2000 tarihi itibariyle başlamıştır. Bu tarihten önceki kaynak kullanımları için ayarlanmış oran üzerinden faiz tahakkuk ettirilmektedir.

Ayarlanmış Oran, (i) Normal Oran ve (ii) Yük Paylaşımı olmak üzere 2 temel bileşenden oluşmaktadır.

(i) Normal Oran, SDR Faiz Oranının önceden belirlenmiş bir katsayıyla (halihazırda 1.54) çarpılması suretiyle hesaplanmaktadır. **SDR Faiz Oranı,** parası SDR sepetini oluşturan 4 para biriminin (Euro, Japon Yeni, İngiliz Sterlini, ve ABD Doları) para piyasalarındaki temel faiz oranlarının ağırlıklı ortalamaları alınarak her hafta başında belirlenmektedir.

(ii) Yük Paylaşımı, IMF'nin üye ülkelere kullandırdığı kaynakların geri ödemelerinde sözkonusu olabilecek gecikmelerin maliyetinin faiz oranlarına yansıtılmasıdır.

SDR faiz oranı haftalık olarak belirlendiği için dönemler itibariyle değişkenlik göstermektedir. Ancak SDR faiz oranı bir sepet üzerinden hesaplandığından dalgalanmalar sınırlı kalmaktadır.

Dış Ekonomik İlişkiler Genel Müdürlüğü
İsmet İnönü Bulvarı No.36 06510 Balgat/Ankara Tel: 0 (312) 204 65 06 Fax: 0 (312) 212 85 50

6 Eylül – 12 Eylül 2004 döneminde, ortalama olarak SDR Faiz Oranı % 1.98 olarak gerçekleşmiştir. Bu çerçevede,

Normal Oran	% 3.05 (%1.98 * 1.54)
Yük Paylaşımı.....	% 0.10
Ayarlanmış Oran	**% 3.15**

Türkiye'nin Kullandığı IMF Kaynakları ve Maliyeti

Türkiye'nin IMF'deki kotası 964 milyon SDR (yaklaşık 1.3 milyar ABD Doları)'dır.

Ülkemizin halihazırda elinde bulunan IMF kaynaklarının tamamı Stand-By Düzenlemeleri kapsamında sağlanmış kaynaklardan oluşmaktadır. Daha pahalı bir kaynak olan Ek Rezerv Kolaylığı çerçevesinde sağlanmış olan kaynakların tamamı geri ödenmiş olduğundan, halihazırda ülkemiz hesaplarında Ek Rezerv Kolaylığı kapsamında kullanılmış kaynak bulunmamaktadır.

Ülkemizin Stand-By Düzenlemeleri çerçevesinde kullandığı IMF kaynaklarının faiz oranının hesaplanma biçimi IMF'den bu kapsamda kaynak kullanan tüm diğer üye ülkelerle aynıdır.

B. Diğer Ülkelerden Alınan Kredilerin Nominal Faiz Oranları

Hükümetimiz tarafından, kamu kurum ve kuruluşlarınca uygulanmakta olan projelerin finansmanı amacıyla, yabancı Hükümetlerden alınmakta olan uygun koşullu kredilerin faiz oranları %0.3 ile %2 arasında değişmektedir.

SORU 2) ABD'den Irak'a asker göndermek için Bahreyn'de yapılan protokol gereği 8.5 milyar dolar kamoyunda ve basında tartışılmasına rağmen halen içeriği açıklanmadı. Kredi alındı mı? Alındıysa yüzde kaç faizle alındı? Nerelerde kullanıldı?

CEVAP 2) 22 Eylül 2003 tarihinde Amerika Birleşik Devletleri Hükümeti ile 8.5 milyar ABD Doları tutarındaki krediye ilişkin anlaşma imzalanmış ancak kredi henüz kullanılmamıştır.

SORU 3) IMF'nin yıllardır Türkiye üzerine uyguladığı politika, memur, işçi, emekli, çiftçi ve tüm Türkiye Halkının sıkıntıya girmesine neden olmuştur. IMF'nin Türkiye'de uyguladığı yanlış politikalar yıllardır devam etmektedir. IMF'ye ve Dış Ülkelere olan borç miktarları ile ödeme tarihlerini açıklar mısınız?

CEVAP 3) Toplam kamu dış borç stokuna ilişkin veriler ekte yer alan tabloda gösterilmektedir.

Dış Ekonomik İlişkiler Genel Müdürlüğü
İsmet İnönü Bulvarı No.36 06510 Balgat/Ankara Tel: 0 (312) 204 65 06 Fax: 0 (312) 212 85 50

EK 1

BORÇLUYA GÖRE DIŞ BORÇ STOKU(1)
OUTSTANDING EXTERNAL DEBTBY BORROWER (1)

(MİLYON USD)
(MILLION USD)

DIŞ BORÇ STOKU	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004 Q1	TOTAL OUTSTANDING DEBT
KISA VADELİ DIŞ BORÇLAR (2)	79.356	84.215	96.417	103.027	118.806	113.901	131.058	147.035	146.610	SHORT TERM (2)
ORTA - UZUN VADELİ DIŞ BORÇLAR	17.072	17.691	20.774	22.921	28.301	16.403	16.424	23.013	23.880	MEDIUM-LONG TERM
KISA VADELİ DIŞ BORÇLAR(2)	62.284	66.524	75.643	80.106	90.505	97.498	114.634	124.022	122.630	**SHORT TERM(2)**
GENEL HÜKÜMET	17.072	17.691	20.774	22.921	28.301	16.403	16.424	23.013	23.880	GENERAL GOVERNMENT
TCMB	0	54	0	0	1.000	0	0	0	0	CBRT
TCMB KREDİLERİ	984	889	905	686	653	752	1.655	2.860	2.883	CBRT LOANS
KREDİ MEKTUPLU DTH	42	30	7	6	26	20	15	11	11	DRESDNER BANK SCHEME
TİCARİ BANKALAR	942	859	898	680	627	732	1.640	2.849	2.872	DEPOSIT MONEY BANKS
DİĞER SEKTÖRLER	8.419	8.503	11.159	13.172	16.900	7.997	6.344	9.692	10.017	OTHER SECTORS
ORTA - UZUN VADELİ DIŞ BORÇLAR	7.669	8.245	8.710	9.063	9.748	7.654	8.425	10.461	10.980	**MEDIUM-LONG TERM**
TOPLAM KAMU	62.284	66.524	75.643	80.106	90.505	97.498	114.634	124.022	122.630	PUBLIC SECTOR
GENEL HÜKÜMET	40.162	38.845	39.890	42.427	47.924	46.419	63.985	70.238	69.283	GENERAL GOVERNMENT
KONSOLİDE BÜTÇE	36.282	34.738	35.687	37.686	42.503	41.277	59.179	65.562	64.595	CENTRAL GOVERNMENT
(Uluslararası Para Fonu)	32.305	31.406	32.333	34.582	39.524	38.763	56.833	63.457	62.566	*(International Monetary Fund)*
YEREL YÖNETİMLER				*496*	*471*	*454*	*1.394*	*16.732*	*16.596*	LOCAL ADMINISTRATIONS
FONLAR	2.749	2.399	2.567	2.451	2.378	1.934	1.673	1.528	1.471	EXTRA BUDGETARY FUNDS
ÜNİVERSİTELER	1.211	921	774	646	594	557	646	549	530	UNIVERSITIES
KİTLER	16	11	14	8	6	23	26	28	28	STATE OWNED ENTERPRISES
Finansal KİT'ler	2.803	3.171	3.517	3.865	4.216	4.013	3.762	3.475	3.513	Financial SOEs
Finansal Olmayan KİT'ler	157	445	651	743	706	575	196	209	204	NonFinancial SOEs
DİĞER KAMU SEKTÖRÜ (3)	2.646	2.726	2.865	3.123	3.510	3.438	3.566	3.266	3.308	OTHER PUBLIC SECTOR(3)
TCMB	1.077	936	686	875	1.205	1.129	1.045	1.200	1.176	CBRT
TCMB Kredileri	11.389	10.868	12.073	10.312	13.429	23.591	20.340	21.504	20.006	CBRT Loans
(Uluslararası Para Fonu)	669	601	392	396	3.705	13.643	8.068	7.272	6.145	*(International Monetary Fund)*
Kredi Mektuplu DTH	*669*	*601*	*392*	*396*	*3.705*	*13.643*	*8.068*	*7.272*	*6.145*	Dresdner Bank Scheme
ÖZEL (4)	10.720	10.267	11.681	9.916	9.724	9.948	12.272	14.232	13.861	PRIVATE SECTOR (4)
FİNANSAL	10.733	16.812	23.680	27.367	29.153	27.488	30.309	32.280	33.341	FINANCIAL
Bankalar	3.354	5.535	6.879	7.482	7.581	4.789	4.671	5.070	5.253	Banks
Bankacılık Dışı	2.270	3.757	4.274	4.768	4.550	3.211	3.032	3.090	3.165	Non-Bank Financial Enterprises
FİNANSAL OLMAYAN	1.084	1.778	2.605	2.713	3.032	1.578	1.639	1.980	2.088	NON-FINANCIAL
	7.379	11.277	16.801	19.885	21.571	22.699	25.638	27.210	28.088	

Kaynak: Hazine, TCMB
Source: UT, CBRT
(1) Geçici
(1) Provisional
(2) Kaynak: TCMB
(2) Source: CBRT.
(3) T.Kalkınma Bankası, T.İhracat Kredi Bankası
(3) T.Development Bank, T.Eximbank
(4) 01.10.2001 tarihinden itibaren TCMB tarafından izlenmektedir.
(4) Since Oct 01,2001, CBRT is responsible for monitoring private sector debt.

9/13/90

EK 2

TÜRKİYE'NİN 2004 - 2010+ YILLARI ARASINDA ÖNGÖRÜLEN ORTA-UZUN VADELİ DIŞ BORÇ PROJEKSİYONU(1)

Milyon $

Milyon $ / Million $			TOPLAM KAMU SEKTÖRÜ / TOTAL PUBLIC SECTOR										
			GENEL HÜKÜMET / GENERAL GOVERNMENT										
			KONSOLİDE BÜTÇE (4) / CONSOLIDATED BUDGET (4)	YEREL YÖNETİMLER / LOCAL ADMINISTRATIONS	FONLAR (4) / FUNDS (4)	ÜNİVERSİTELER / UNIVERSITIES	TOPLAM / TOTAL	DİĞER KAMU SEKTÖRÜ (2)(4) / OTHER PUBLIC SECTOR	KAMU İKTİSADİ TEŞEBBÜSLERİ (4) / SOES	TOPLAM / TOTAL	TC MERKEZ BANKASI (3)(4) / CENTRAL BANK (3)(4)	ÖZEL SEKTÖR / PRIVATE SECTOR	GENEL TOPLAM / GRAND TOTAL
2004 Q2-Q4	BORÇ / LOAN	Faiz / Interest	1.270	39	22	1	1.332	9	126	1.468	98	1.223	2.789
		Anapara / Principal	2.558	283	81	4	2.926	65	756	3.747	3.293	6.657	13.697
		Faiz / Interest	*533*								*98*		*631*
		Anapara / Principal	*200*								*3.293*		*3.493*
	TAHVİL / BOND	Faiz	1.674	0	0	0	1.674	20	0	1.694	0	0	1.694
		Anapara	959	0	0	0	959	0	0	959	0	0	959
2004 Q2-Q4 Toplam / 2004 Q2-Q4 Total			6.462	322	103	5	6.892	94	882	7.869	3.391	7.880	19.140
2005	BORÇ / LOAN	Faiz / Interest	1.390	41	17	1	1.450	15	124	1.588	36	1.225	2.849
		Anapara / Principal	7.873	301	76	4	8.254	115	508	8.877	2.852	8.534	20.263
		Faiz / Interest	*653*								*36*		*689*
		Anapara / Principal	*4.691*								*2.852*		*7.543*
	TAHVİL / BOND	Faiz / Interest	2.478	0	0	0	2.478	20	0	2.498	0		2.498
		Anapara / Principal	2.959	0	0	0	2.959	350	0	3.309	0		3.309
2005 Toplam / 2005 Total			14.700	342	94	5	15.141	500	631	16.272	2.888	9.759	28.919
2006	BORÇ / LOAN	Faiz / Interest	924	30	14	1	969	13	104	1.086	1	899	1.985
		Anapara / Principal	14.217	249	43	4	14.512	117	449	15.078	0	5.031	20.109
		Faiz / Interest	*298*								*1*		*299*
		Anapara / Principal	*11.204*										*11.204*
	TAHVİL / BOND	Faiz / Interest	2.238	0	0	0	2.238	0	0	2.238	0		2.238
		Anapara / Principal	2.633	0	0	0	2.633	0	0	2.633	0		2.633
2006 Toplam / 2006 Total			20.012	279	57	5	20.353	130	553	21.035	1	5.930	26.966
2007	BORÇ / LOAN	Faiz / Interest	540	20	12	1	573	11	86	670	0	744	1.414
		Anapara / Principal	3.749	187	40	4	3.980	65	470	4.514	0	3.191	7.705
		Faiz / Interest	*26*										*26*
		Anapara / Principal	*878*										*878*
	TAHVİL / BOND	Faiz / Interest	1.986	0	0	0	1.986	0	0	1.986	0		1.986
		Anapara / Principal	3.345	0	0	0	3.345	0	0	3.345	0		3.345
2007 Toplam / 2007 Total			9.620	207	52	5	9.884	76	556	10.515	0	3.935	14.450
2008	BORÇ / LOAN	Faiz / Interest	430	14	9	1	454	9	67	530	0	591	1.121
		Anapara / Principal	2.343	129	40	4	2.516	47	374	2.937	0	2.394	5.331
		Faiz / Interest	*2*										*2*
		Anapara / Principal	*125*										*125*
	TAHVİL / BOND	Faiz / Interest	1.563	0	0	0	1.563	0	0	1.563	0		1.563
		Anapara / Principal	3.660	0	0	0	3.660	0	0	3.660	0		3.660
2008 Toplam / 2008 Total			7.996	143	49	4	8.193	56	441	8.690	0	2.985	11.675
2009	BORÇ / LOAN	Faiz / Interest	346	10	35	0	391	8	52	451	0	460	911
		Anapara / Principal	1.686	99	118	2	1.905	46	285	2.236	0	1.869	4.105
	TAHVİL / BOND	Faiz / Interest	1.230	0	0	0	1.230	0	0	1.230	0		1.230
		Anapara / Principal	1.250	0	0	0	1.250	0	0	1.250	0		1.250
2009 Toplam / 2009 Total			4.512	109	153	2	4.776	54	337	5.167	0	2.329	7.496
2010+	BORÇ / LOAN	Faiz / Interest	1.337	24	7	1	1.369	28	130	1.527	0	854	2.381
		Anapara / Principal	10.624	263	129	7	11.023	485	1.025	12.533	0	2.737	15.270
	TAHVİL / BOND	Faiz / Interest	8.762	0	0	0	8.762	0	0	8.762	0		8.762
		Anapara / Principal	11.605	0	0	0	11.605	0	0	11.605	0		11.605
2010+ Toplam / 2010+ Total			32.328	287	136	8	32.759	513	1.155	34.427	0	3.591	38.018
2004 Q2 - 2010+	BORÇ / LOAN	Faiz / Interest	6.237	178	116	7	6.538	93	689	7.320	135	5.996	13.451
		Anapara / Principal	43.051	1.510	528	28	45.116	940	3.866	49.922	6.145	30.413	86.480
	TAHVİL / BOND	Faiz / Interest	19.931	0	0	0	19.931	40	0	19.971	0	0	19.971
		Anapara / Principal	26.412	0	0	0	26.412	350	0	26.762	0	0	26.762
2004 Q2-2010+ Toplam / 2004 Q2-20010+ Total			95.631	1.688	644	34	97.997	1.423	4.555	103.975	6.280	36.409	146.664

Kaynak : HM. TCMB
USD karşılığı için kullanılan kur: 31/13/2004
(1) Taahhüt bazında; Geçici
(2) T.Kalkınma Bankası, T.İhracat Kredi Bankası
(3) Dresdner Hesabına ilişkin geri ödemeler hariç
(4) Faiz ödemeleri, masraf ve ücret ödemelerini de içermektedir.

91196